15ste jaar. — Nr 96. Dinsdag 16 Augustus 1898.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Inschrijft in te Tongeren bij M. ..., uitgever en eigenaar van dit blad.
Dit blad verschijnt 's vindags, 's donderdags.
Aankondigingen van brieven, geld of aankondigingen franco gedaan worpen aan den Groote Markt, nº 37-39, Tongeren.

ABONNEMENT:
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 » »
Een » » 4 » »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voorraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 16 AUGUSTUS 1898.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

De giften voor de tombola ingericht door de Maatschappij van Onderlingen Bijstand « **Het BURGERWELZIJN** » zullen met erkentelijkheid ontvangen worden in het lokaal der maatschappij, HONDSTRAAT, alsook bij M. JOSEF DECKERS, voorzitter der Maatschappij.

Een man, 40 à 45 jaar oud, reed woensdag namiddag naar de paardenmarkt van Tongeren, toen op het grondgebied van Haccourt, zijn peerd steigerde, den ruiter uit den zadel wierp en op hem neerviel. Het peerd werd op den slag gedood. De ruiter werd in wanhopigen toestand opgenomen en in een taburige woning gedragen. Men weet tot nu toe niet wie hij is.

LANAYE. — Onze gemeente is Zondag in feest geweest, ter gelegenheid van de overhandiging van het vaandel aan de Fanfaren-Societeit St.-Remy, die met zooveel behendigheid bestuurd wordt door den toonzetter M. Straatmans van Canne.

FREEREN. — Een leergang over bieënteelt is hier ingesteld door Ministeriel besluit. De lessen zullen gegeven worden door M. Baillien van Sichen-Sussen-Bolré, voordrachtgever van den Staat.

OPBRENGST DER TRAMWEGEN.

	1897	1898
Maeseyck Burg-Leopold	42.469 10	44.764.60
Glons-Maastrichtt	20.318.47	19.709.10
St. Truiden-Oreye	22.033 74	22.981.51

Alleen de lijn van Glons-Maestricht is verslechterd en is gedaald van 0 64 per trein-kilometer op 0.61.

De lijn Tongeren Lanaeken bracht tot heden fr. 38 342.83 op, zijnde een gemiddeld cijfer van fr. 6.74 per dagkilometer op 0. 67 per trein-kilometer.

Tongeren - Fexhe - le - Haut - Clocher bereikte sedert fr. 34.027,20 of fr. 4,88 per dag-kilometer of 0,49 per trein kilometer.

Maeseyck-Maestricht (baan Eysden-Maastricht) bracht in de maand Mei op: aan reizigers fr. 2.357.20, aan koopwaren fr. 277.82, totaal fr. 2.635.02.

Deze lijn is sedert 7 Jan. in exploitatie. Vanaf den 7 Jan. tot 31 Mei bracht ze fr. 10,372,48 op.

HALLE-BOYENHOVEN. — Een booswicht heeft donderdag 's nachts twee geweerschoten gelost op den zeer Eerw. heer pastoor van Halle-Boyenhoven. Op het geblaf der honden, trok de Heer Pastoor het venster open en dadelijk weerklonken de vuurschoten. Gelukkiglijk werd de priester niet getroffen.

KERKOM. — De gemeenteschool is door eenen brand ten gronde verneld.

Een brave burger van MAESEYCK, Fr. Boonen en zijne echtgenoote hebben zich Woensdag kunnen verheugen in de geboorte van hun NEGENTIENDE KIND. Wij wenschen de brave ouders van harte proficiat!

Beloonigen voor daden van moed en zelfopoffering.

De volgende belooningen voor daden van moed en zelfopoffering zijn toegekend in de provincie Limburg.

Medalie van eerste klas.

M. Wets V. stationverste te Kermpt.

Medalie van tweede klas.

MM. Boonen J.-W. pastoor te Montenaeken; — Kelder P.-J. luitenant bij het treinregiment; — Lacroix A. meesterwerker te Waterloo; — Tilissen J. brievendrager te Tongeren; — Vreyen J. schrijnwerker te Tongeren — Wauters L.-F. herbergier te Rurckelen.

Medalie van derde klas.

MM. Boonen J.-M. tolbediende te Lanklaer; — Didderen V.-A. tolbediende te Lanklaer; — Grené J.-H. te Hasselt; — Loverix J. koetsier te Tongeren; — Lowet J. policieagent te Tongeren.

Eervolle vermelding.

MM. Hubens E. handelaar te Tongeren; — Mercken L. daglooner te Tongeren; — Vandyck H. steenkapper te Tongeren.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag 15 SEPTEMBER.

Hollandsch Limburg.

MAESTRICHT. — In een wielerwedstrijd die deze dagen te Maestricht heeft plaats gehad, viel M. Verhulst, uit de Groote Staat, zoo ongelukkiglijk, dat zijne neus gedeeltelijk verdwenen is.

Kiezerslijsten

voor de aanstaande gemeente-kiezingen, volgens het laatste model, worden nauwkeurig en goedkoop vervaardigd ter drukkerij van **M. Collée**, Groote Markt, 37 en 39, te TONGEREN.

De kiezerslijsten voor de gemeenten worden met groote zorg en aan zeer voordeelige prijzen gedrukt.

BINNENLAND.

LUIK. — Het onderzoek in de zaak van woekerleening, waarmee het parket zich sinds de maand Meert bezig houdt, is eindelijk gesloten. Een 10tal personen werden in beschuldiging gesteld en voor de rechtbank verzonden, die zich in October met de zaak zal bezighouden. Het schijnt dat de debatten tot recht zonderlinge onthullingen zullen leiden, die zeer bewogen rechtszittingen zullen uitlokken.

— VUILE DAGBLADEN. — De heer Vandenpeereboom heeft verscheidene vreemde dagbladen doen bijvoegen op de lijst der ongezedelijke uitgaven, waarvan het vervoer op de Staats-ijzerenwegen verboden is.

— DOODELIJKE VAL. — Een metser van Schaarbeek G. Collignon, die vrijdag morgend om 8 ure, in de gasfabriek der stad Brussel aan een nieuw gebouw werkte, verloor het evenwicht en viel op den grond, eene aanzienlijke hoeveelheid steenen meeslepend. Zijne werkgezellen, die ter hulp snelden, vonden nog slechts een lijk: de neervallende steenen hadden hem het hoofd verpletterd. Het slachtoffer laat eene weduwe met 5 kinderen na.

— EEN TROUWE HOND. — Over ongeveer een jaar ging de heer Rupmann kamers bewonen in de Toekomststraat, doch moest zich van zijnen hond ontmaken. Hij gaf dezen aan zijnen schoonbroeder die te Crefeld (Duitschland) woont en de expositie kwam bezoeken.

Dinsdag morgend toen de heer Rupmann zich naar zijn bureel begaf, was hij niet weinig verwonderd zijn trouwen *Moor* — naam van den hond — voor zijne woning aan te treffen.

In den namiddag ontving de heer Rupmann eenen brief waarin zijn schoonbroeder meldde dat de hond, die steeds was opgesloten geweest, er in gelukte zaterdag te ontsnappen.

Op zijn wegen van Crefeld naar Brussel, moet *Moor* mishandeld zijn geworden, want hij had eene wonde aan den bals.

De heer Rupmann zal liever verhuizen dan zijn hond nog te verlaten.

En hij heeft gelijk!

— SANATORIUM. — Het bestuur der burgerlijke godshuizen van Antwerpen bestuderd een ontwerp voor het oprichten van een sanatorium of gezondheidsverblijf op den buiten, voor kinderen en de zieke kostgangers.

— BRUSSEL. — Jan P.., brouwersgast en Rosalie Van T.., waren donderdag samen getrouwd. Na de bruiloft kwam het gezelschap min of meer opgewonden naar huis. Onder weg ontstond er een twist, die zoo hoog liep dat de bruidegom aan de bruid eene oorveeg toediende. De bruid begon te weenen — natuurlijk — en sprong in de Senne, waar zij door eenige genoodigden uitgehaald en... verfrischt en ontnuchterd naar huis werd gebracht.

— ANARCHISTEN TE BRUSSEL. — Theodoor Willems, de broêr van den aangehouden anarchist, die de policie zooveel spel leverde is weer vrijgelaten.

De wonde van Lenaerts schijnt niet doodelijk.

Daar Victor Willems verdacht wordt, tot eene bende valschmunters te behooren, werden er op hetzelfde oogenblik ook huiszoekingen gedaan te Brussel, Elsene en St-Gilles.

Alleen te Elsene heeft de huiszoeking eenigen uitslag opgeleverd Er werden namelijk vormen en zilverstukken in beslag genomen.

Een bediende van het bureel der vreemdelingen policie heeft het gerecht op het spoor gebracht.

— EENE ZINNELOOZE, inwoonster van Jumet, heeft op eene buurvrouw, die zij beschuldigde eene tooverES te zijn, eene moordpoging gepleegd. De ongelukkige, die eerst in de gevangenis was opgesloten, is thans naar een gesticht overgebracht.

— BRUGGE. — Donderdag avond, rond 7 1/2 ure, had er eene hevige ontplofling plaats in den werkwinkel van den heer Koentjes, nieuwwasscher, te Brugge.

Naar men zegt, zouden eenige druppels naphte in aanraking gekomen zijn met den stoomketel, die zou ontploft zijn en ten gevolge waarvan verscheidene vaten naphte hetzelfde lot ondergingen.

Eenige werklieden, die er aan het werk waren, bekwamen lichte brandwonden aan aangezicht en armen. Zij namen aanstonds de vlucht.

De ontplofling had eenen hevigen brand doen ontstaan, die, dank aan de droogte stoffen: snaiette, kleeren, enz. die het magazijn bevatte, in een half uur het gebouw had verslonden. Slechts de vier muren staan nog recht.

Men spande alle pogingen in om de woning van den heer Koentjes, alsook de aanpalende woningen te vrijwaren, waarin de pompiers, geholpen door de soldaten, gendarmen en policie, met veel moeite gelukten. De schade is aanzienlijk.

Het parket heeft een onderzoek geopend.

Allerlei.

TERING. — Een aantal dokters zijn in Parijs vergaderd geweest en hebben er voornamelijk gesproken over de tering.

Langen tijd heeft men gedacht dat deze ziekte niet besmettelijk was, doch sedert eenige jaren heeft men de ondervinding opgedaan dat geene ziekte meer besmettelijk is dat deze. Ook maakt ze meer slachtoffers dan eenige andere ziekte; zij schijnt zoo verschrikkelijk niet, omdat zij de aangetaste personen niet plotseling neerveld, maar ze langzaam ten grave leidt.

De mikroben van de tering dringen overal door; zij zijn aanwezig in het speeksel en de fluimen der aangetaste personen: op den grond geworpen, vermengen zij zich met het zand en met het stof.

Ze zweven vandaar in de lucht rond en kunnen door elkeen ingenomen worden.

De eerste vereischte om die mikroben te ontgaan is de zindelijkheid en de verlicht; de mikroben woekeren alleen in de vuiligheid.

Men moet vermijden in de huizen het stof op te jagen, en in plaats van te vagen moet men den vloer met natte dweilingen reinigen.

Alle stof moet zooveel mogelijk weggenomen worden.

Men drinke geen ongekookte melk; ook het water is dikwijls gevaarlijk.

Wat de zieken betreft, men moet ze neus-doeken geven om in te fluimen; in het meeste deel der hospitalen geeft men ze bijzondere speekvaten welke dagelijks gezuiverd worden.

De plaatsen in welke zij verblijven moeten dikwijls ontsmet worden. Kortom het behoedmiddel is het reinigen, verluchten en ontsmetten, evenals voor alle andere ziekten.

— HET GEBRUIK DER TALEN. — Het postkongres, onlangs te Washington gehouden heeft aan de Engelsche taal de eer toegekend, het meest gebruikt te worden. De officieele cijfers hebben bewezen dat de *twee derden* der brieven, aan de verschillende postdiensten der wereld toevertrouwd, in 't Engelsch geschreven zijn.

Nochtans zijn er, op de 500 miljoen menschen, die eene der tien of twaalf groote hedendaagsche talen spreken, slechts 125 miljoen die het Engelsch spreken, dus slechts *een vierde*. Daaruit blijkt dat de Engelsche taal nog veel meer geschreven dan gesproken wordt.

Door hetzelfde kongres werden de talen, volgens het getal personen die ze spreken, gerangschikt als volgt: Engelsch, 125 miljoen; Russisch, 90 miljoen; Duitsch, 75 miljoen; Fransch, 55 miljoen; Spaansch 45 miljoen en Portugeesch, 12 miljoen.

Zooals men ziet is Fransch er ver af de *wereldtaal* te zijn waarvoor men het ons gedurig wil opdisschen. Als men in aanmerking neemt dat de bevolking van Frankrijk zelve 30 tot 40 miljoen inwoners bedraagt, dan ziet men dat het Fransch in het overige der wereld bitter weinig verspreid is in vergelijking met het Duitsch en vooral met het Engelsch.

BUITENLAND.

Nederland.

De jonge koningin der Nederlanden, die toekomende maand gaat gekroond worden, heeft het geschenk van 2 millioen gulden, haar door de bevolking aangeboden, geweigerd en heeft den ministerraad aangezet die som tot een staatkundig doel aan te wenden.

Koningin Wilhelmina zal geene geschenken, van welken aard ook, ontvangen ter gelegenheid harer kroning.

— OVERREDEN. — Eergisteren avond is door eenen trein overreden en gedood de treinpoetser Binderga van Nieuwe Schans, die naar Enschede was gegaan om de bruiloft zijner zuster mede te vieren.

Duitschland.

HAGELSTEENEN. — Bij den hagelslag van verleden week in den omtrek van Keulen hadden de hagelsteenen een gemiddeld gewicht van 80 tot 100 gram; maar ook steenen van 150 en 250 gram waren volstrekt niet zeldzaam. De zusters van eene meisjesschool te Kalk raapten zelfs dadelijk na den orkaan een stuk luchtijs op dat toen men het woog 1 kilogram zwaar bleek te zijn.

— DE VROUWEN-MANNEN. — Te Berlijn is een club gesticht, waarvan al de leden manskleederen moeten dragen, anders worden zij in het lokaal niet toegelaten. Op straat zijn zij gekleed als wielrijdsters, ten einde door het publiek niet bespot te worden, maar in het lokaal trekken zij de lange broek aan; eenige plakken zich ook wel een kneveltje onder den neus.

Deze zonderlinge vrouwen drinken veel bier, rooken de cigaret, de cigaar en zelfs de pijp; zij veranderen ook hare namen; bijvoorbeeld: Henriette wordt Hendrik, Louisa wordt Lodewijk, Carolina wordt Karel, enz.

Engeland.

In het Londensche *straatvuil* werd in den loop van verleden jaar gevonden: 100,000 fr. aan goud, zilver en koper; 3000 fr. aan wissels; 34,000 fr. in banknoten; 120,000 fr. in spoorwegaandeelen. Verders 68 damenhorloges; 6 heerenhorloges, 212 ringen; 134 doekspelden; 618 armbanden; 6 valsche gebitten; 18,000 fotographiën en 98 tooneelkijkers.

Rusland.

Roovers zijn in den eigendom gedronger, betrokken door prinses Chunkolowa, op 10 mijlen afstand van Simferool.

Na de prinses en hare twee eeredamen verwurgd te hebben, hebben de schurken zich meester gemaakt van al de waardijen welke in het kasteel voorhanden waren. De plichtingen zijn kunnen vluchten zonder verontrust te worden.

Een andere aanslag werd gepleegd, niet ver van daar, te Keffeli. Daar werd een jachtwachter en zijne vrouw gedood door kerels, welke tot nu toe niet gekend zijn.

— NAPHTEBRAND. — Uit Bakou wordt gemeld, dat 9 torens van de Naphtabronnen van Wischau door het vuur vernield zijn. De brand sloeg over tot de bronnen zelf en zette insgelijks de voorraden in brand, welke 1 millioen pud naphthe bevatten. 14 personen bekwamen brandwonden.

Frankrijk.

VIER VROUWEN VERBRAND. — In het dorp Tayac, nabij Rodez, maakte elkeen toebereidselen voor de jaarlijksche kermis. Eene herbergierster, mev. Bon, was bezig uit eene kruik van 8 liters hare petroollampen te vullen, toen zij het bezoek ontving van hare zuster en een jong meisje, mejuffer Alauzet.

Eensklaps ontplofte de kruik en het brandende vocht verspreidde zich op de drie vrouwen die smartelijk om hulp riepen. De geburen snelden toe, doch ondanks alle pogingen zijn mevr. Bon en mejufv. Alauzet kort daarna overleden; de zuster van mevrouw Bon overleefde haar slechts eenige uren.

Een 8-jarig meisje, dat tijdens den brand in de kamer sloop, werd zoo erg verbrand, dat men voor haar leven vreest.

Amerika.

HET GROOTSTE KANON. — Volgens het militair blad The army and Navy Journal weegt het kanon dat bestemd is voor de haven van New-york 2.550,000 kilos en heeft het eene lengte van 15 meters. Het is vervaardigd in de werkhuizen van Betlehems Iron Works. De ballen waarmede het schiet wegen 1,066 kilos en er zijn 454 kilos buskruid noodig voor elke lading.

— BLOEDBAD. — Uit Panama wordt aan de *New-York-Herald* geseind, dat de Indianen een aantal ambtenaren en hunne gezinnen, in het geheel 40 personen, hebben vermoord, om zich te wreken over de onderdrukking.

— *Een monstergebouw in Amerika.* — Men heeft te New-York reeds een hotel gebouwd met drie en twintig verdiepen. De Amerikaansche bouwmeesters zijn nu van zin een huis te bouwen met twee honderd verdiepen. Dit monstergebouw zal 900 meters hoog zijn, eene oppervlakte van 120,000 vierkante meters beslaan, 100,000 kamers bevatten en 400,000 huurders herbergen!

OORLOG
tusschen Spanje en de Vereenigde-Staten.

EINDE VAN DEN OORLOG.

Het vredesprotocol onderteekend. — Staking der vijandelijkheden.

Het vredesprotocol is in het Witte Huis onderteekend.

Een uittreksel van den inhoud van het protocol, door Day aan de bladen gezonden, zegt:

Het protocol bepaalt:

1º dat Spanje zijne souvereiniteit over Cuba opgeeft;

2º dat Porto en de andere spaansche Antillen, en de Ladrones naar keuze van de Vereenigde-Staten aan de Unie zullen overgaan;

3º dat de Vereenigde-Staten de stad, de baai en de haven van Manilla zullen bezetten tijdens de beraadslagingen over het vredesverdrag, dat de kwestie van het gezag en het bestuur over de Filippijnen zal uitmaken;

4º dat Cuba, Portorico en de andere spaansche Antillen dadelijk ontruimd worden, en dat commissarissen, binnen tien dagen te benoemen, binnen dertig dagen na de onderteekening van het protocol te Havana en San-Juan zullen bijeenkomen, om de bijzonderheden van de ontruiming te regelen;

5º dat de Vereenigde-Staten en Spanje elk hoogstens 5 gemachtigden zullen benoemen, om een vredesverdrag voor te bereiden en te sluiten, zij zullen uiterlijk 1 September te Parijs bijeenkomen;

6º dat onmiddelijk na het onderteekenen van protocol de vijandelijkheden geschorst zullen worden; een bevel in dien zin zal zoo spoedig mogelijk door de beide regeeringen gezonden worden aan de militaire en maritieme commandanten.